

7) Možnosti obcí regulovat „hluk“

NÁSTROJE OCHRANY PŘED HLUKEM ZPŮSOBENÝM HUDBOU PRODUKOVANOU V PROVOZOVNĚ

I. Hudební produkce veřejně přístupné

Pozn. Nástroje ochrany jsou uspořádány dle pořadí, v jakém by s ohledem na svoji efektivitu mohly být využity.

• Ochrana veřejnoprávní - poskytovaná zákony:

1) Stavební zákon č. 183/2006 Sb., v platném znění

Z hlediska stavebního zákona je zásadní, zda je veřejná hudební produkce provozována pouze v těch prostorech, ohledně nichž bylo vydáno příslušné kolaudační povolení. Pokud provozovatel nedisponuje **kolaudačním povolením**, které mu umožňuje provozovat hudební produkci, stavební úřad zasáhne, neboť se jedná o porušení stavebního zákona.

Podnět → stavební úřad situaci prověří, přičemž může učinit následující:

- a) Zjistí-li stavební úřad, že stavba je užívána v rozporu s kolaudačním povolením, **vyzve** stavebníka ke zjednání nápravy. Jestliže stavebník nevyhoví, stavební úřad vydá rozhodnutí, jímž mu zjednání nápravy **nařídí** (§ 134 StZ). Pravomocné rozhodnutí je exekucním titulem, který může stavební úřad dále vymáhat např. ukládáním donucovacích pokut.

Pozn. Pokud je stavba užívána v rozporu s kolaudačním povolením, intenzita hluku není pro zásah stavebního úřadu podstatná, dostačující je zjištění páchání nepovolené činnosti.

- b) Stavební úřad může dále nařídit provedení tzv. **nezbytných úprav** (§ 137 StZ), které budou směřovat k tomu, aby užívání provozovny neohrožovalo životní prostředí a nepřiměřeně obtěžovalo její uživatele a okolí hlukem.

- c) Stavební úřad může též uložit **pokutu** (§ 178 - 182 StZ).

Pozn. Stavební zákon nezná sankci za „užívání stavby v rozporu s kolaudačním povolením“, pouze sankci za „užívání stavby bez povolení a užívání tzv. změny stavby“ v rozporu s povolením.

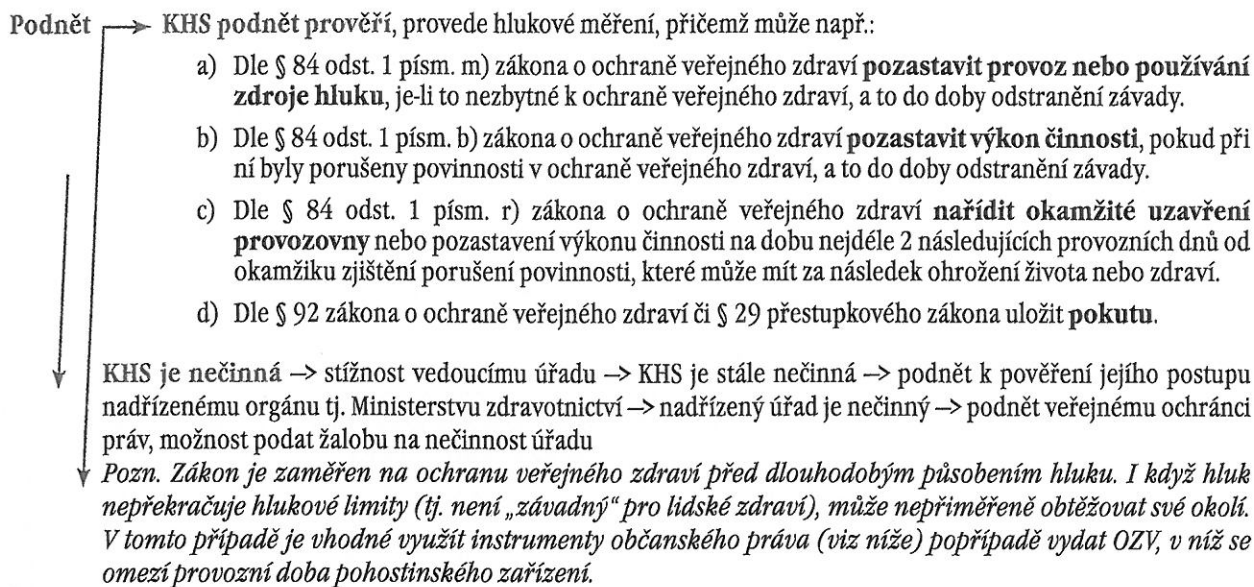
- d) Stavební úřad při prověření **neshledá porušení zákona** → vyrozumí podatele o tom, že není dán důvod pro zahájení příslušného řízení → stížnost na způsob šetření stavebního úřadu (stavebnímu úřadu, který šetření prováděl) nebo lze postupovat jako v případě, kdy je stavební úřad nečinný.

↓
stavební úřad je nečinný → stížnost vedoucímu úřadu → stavební úřad je stále nečinný → podnět k pověření postupu nadřízenému orgánu stavebního úřadu (v případě obcí jej jím krajský úřad, v případě statutárních měst může být nadřízeným stavebním úřadem magistrát nebo krajský úřad, a to podle rozložení kompetencí mezi městské části/obvody a statutární město) → nadřízený stavební úřad je nečinný → podnět Ministerstvu pro místní rozvoj, veřejnému ochránci práv, možnost podat žalobu na nečinnost stavebního úřadu

2) Zákon o ochraně veřejného zdraví č. 258/2000 Sb., v platném znění

Dle ust. § 32 zákona o ochraně veřejného zdraví platí, že **hluk z provozoven služeb a hluk z veřejné produkce hudby** (například koncert, taneční zábava, artistická produkce s hudbou) **nesmí překročit hygienické limity** upravené prováděcím právním předpisem pro chráněné prostory, přičemž splnění této povinnosti zajistí osoba provozující službu a, jde-li o veřejnou produkci hudby, pořadatel, a nelze-li pořadatele zjistit, pak osoba, která k tomuto účelu stavbu, jiné zařízení nebo pozemek poskytl.

Z uvedeného vyplývá, že v případě hlasité hudební produkce pocházející z provozovny je vhodné obrátit se na orgán provádějící dozor nad dodržováním hlukových limitů, kterým je **krajská hygienická stanice**, jež provede měření hlukové zátěže.

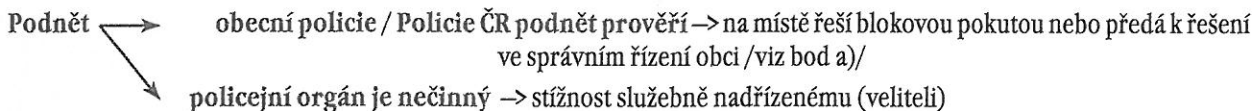

3) Přestupkový zákon č. 200/1990 Sb., v platném znění

Hlučnými projevy lze naplnit skutkovou podstatu několika přestupků, nejčastěji rušení nočního klidu /§ 47 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona/.

K řešení přestupku jsou nejčastěji příslušné:

- Obce (obecní úřad, komise pro projednávání přestupků nebo komise rady obce)
- Obecní policie, nebo policie v blokovém řízení

• Ochrana veřejnoprávní - poskytovaná OZV:

1) Obecně závazná vyhláška vydaná v rámci ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích, která vymezí provozní dobu pohostinských zařízení.

Výhody: OZV se vztahuje na **veškerá** pohostinská zařízení, v nichž může docházet k produkci hudby. Otázka, zda hudba pochází z „veřejně přístupné akce“ (srov. § 10 písm. b) zákona o obcích), tudíž není relevantní.

Sankce: Provozovatel se může nerespektováním OZV nejčastěji dopustit správního deliktu dle § 58 zákona o obcích, účastníci se mohou nejčastěji dopustit spáchání přestupku *rušení nočního klidu* dle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích.

Příslušnost orgánu k řešení protiprávního jednání viz dále.

2) Obecně závazná vyhláška vydaná dle § 10 písm. a) zákona o obcích, která vymezuje dobu nočního klidu.

Výhody: Doba nočního klidu se vztahuje na všechny osoby (tj. jak na provozovatele, tak na účastníky akce), kteří mohou být za nerespektování OZV postiženi, pokud sami porušují noční klid.

Nevýhody: Obtížné prokazování provozovateli, že on sám svojí činností ruší noční klid.

Příslušnost orgánu k řešení protiprávního jednání viz dále.

3) Obecně závazná vyhláška vydaná dle § 10 písm. b) zákona o obcích, v níž obec může stanovit „*podmínky pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku.*“

Výhody: Podmínky se stanoví pouze těm provozovatelům, kteří provozují „veřejně přístupnou kulturní akci“, tzn. že např. vymezená doba k ukončení „veřejnosti přístupné akce“ neomezuje ostatní pohostinská zařízení, respektive i další pohostinskou činnost pořadatele akce.

Nevýhody: Provozovatel zastírá, že akce je veřejnosti přístupná, aby se vyhnul plnění povinností uložených v OZV - typicky ukončit akci ve stanovenou dobu.

Obtížná prokazatelnost „veřejnosti přístupného“ charakteru pořádané akce.

Příslušnost k řešení protiprávního jednání:

Provozovatel, kterým je právnická či podnikající fyzická osoba, se může porušením OZV dopustit správního deliktu, který může řešit buďto rada obce nebo odbor obecního úřadu (§ 102 odst. 2 písm. k/ zákona o obcích);

K řešení přestupku **fyzické osoby**, kterým bude nejčastěji *rušení nočního klidu*, je příslušná:

- a) Obec (obecní úřad, komise pro projednávání přestupků nebo komise rady obce)
- b) Obecní policie, nebo policie v blokovém řízení

Podnět → obecní policie / Policie ČR → podnět prověří → na místě řeší blokovou pokutou nebo předá k řešení ve právním řízení obci /viz bod a)/
 ↓
 policejní orgán je nečinný → stížnost služebně nadřízenému (veliteli)

Jak postupovat v případě, kdy pořadatel popírá „veřejnosti přístupný“ charakter akce?

V praxi mohou nastat případy, kdy např. provozovatel zařízení, ve kterém se kulturní akce konají, prohlásí toto zařízení za „klubové“ a přístup umožní jen držitelům klubových karet. Otázkou, zda se jedná o snahu vyhnout se omezením stanoveným obecně závaznou vyhláškou, pak bude třeba vyřešit v rámci řízení o přestupku či správním deliktu. Dle názoru Ministerstva vnitra mohou v zásadě nastat následující situace:

- a) Budou-li stanoveny pro vstup na takovou akci podmínky (zápis do klubu, vznik členství aj.), přičemž vstup na danou akci nebude odpírán nikomu, kdo tyto podmínky splní (např. zaplatí členský příspěvek či zakoupí klubovou kartu a automaticky se stane členem), bude se jednat o veřejnosti přístupnou akci, neboť podstatou veřejnosti akce je právě možnost kohokoliv dané podmínky splnit. Že se jedná o veřejnosti přístupnou akci, budou nasvědčovat i další skutečnosti, které lze při posuzování užít podpůrně - např. způsob prezentace takových akcí jejich pořadatelem (výlep informačních plakátů o konání akce na veřejných plakátovacích plochách, reklama ve sdělovacích prostředcích apod.).
- b) Bude-li naopak záležet na vůli pořadatele, koho na akci vpustí (koho pozve, komu udělí „členství“), bude se jednat zpravidla o akci veřejnosti nepřístupnou.

Vznikne-li tedy v praxi situace, kdy obec bude mít důvodné podezření, že pořádáním konkrétní akce došlo k „obcházení obecně závazné vyhlášky“, tj. pořadatel akce skutečný charakter akce (její „veřejnost“) zastírá, je příslušný orgán v rámci řízení o přestupku či správním deliktu oprávněn využít všech důkazních prostředků k prokázání rozhodných skutečností. Tj. např. využít osob, které se takové akce pokusí zúčastnit (ať už se bude jednat o příslušníky obecní policie v civilu, zaměstnance obecního úřadu či případně „najaté“ osoby), zdokumentovat jakoukoliv prezentaci akcí pořádaných v tomto zařízení (např. letáky umístěné na zařízení, na reklamních zařízeních apod.). Budou-li důkazy s ohledem na výše uvedené nasvědčovat, že se jedná o veřejnosti přístupnou akci, lze zahájit řízení o přestupku či správním deliktu pro porušení obecně závazné vyhlášky.

• Ochrana poskytovaná správními soudy:

Ochrana před hlukem, kterou poskytují státní orgány, je podrobena soudnímu přezkumu ze strany správních soudů. Správní soudy tak mohou **přezkoumat jak zákonnost rozhodnutí státního orgánu** (KHS či stavebního úřadu), tak mohou **zasáhnout v případě, kdy je správní orgán** i přes využití jiných institutů (nejčastěji podání podnětu nadřízenému správnímu orgánu) stále **nečinný**.

• **Ochrana poskytovaná civilními soudy (nejefektivnější prostředky):**

1) Dle § 127 občanského zákoníku se vlastník věci musí zdržet všeho, „čím by nad míru přiměřenou poměrům obtěžoval jiného nebo čím by vážně ohrožoval výkon jeho práv. Proto zejména nesmí nad míru přiměřenou poměrům **obtěžovat sousedy hlukem**,“. Naplnění této povinnosti se lze domáhat u civilního soudu podáním tzv. **negatorní žaloby**, jíž lze požadovat, aby soud uložil vlastníku věci zdržet se určitého nevhodného chování.

Dle judikatury soudů může být právně významným obtěžováním i to, které sice nepřekračuje limity hluku stanovené obecně závazným právním předpisem, ale překračuje míru obvyklou v daném místě, a to s přihlédnutím k míře dané v jiných obdobných místech (viz rozsudek NS sp. zn. 22 Cdo 2808/2007).

2) Dle § 417 odst. 2 občanského zákoníku se lze domáhat toho, aby, jde-li o vážné ohrožení (typicky závažné škody na zdraví), soud uložil rušiteli povinnost **provést vhodné a přiměřené opatření k odvrácení hrozící škody**. Dle tohoto ustanovení se lze bránit nejen proti hlukové zátěži, která již nastala, ale i proti té, která může v budoucnu hrozit.

Pozn. Oba instituty občanského zákoníku lze využít současně.

II. Hudební produkce soukromé

(akce pořádané pro uzavřenou společnost – např. svatba,
firemní večírek, zahradní slavnost, apod.)

• **Ochrana veřejnoprávní - poskytovaná zákony:**

Pokud se neveřejná hudební produkce odehrává v provozovně, lze využít nástroje ochrany poskytované **stavebním zákonem a zákonem na ochranu veřejného zdraví** (viz výše). Rovněž je nutno neporušit noční klid dle **přestupkového zákona** (viz výše).

• **Ochrana veřejnoprávní - poskytovaná OZV:**

Lze regulovat prostřednictvím obecně závazné vyhlášky, která vymezí **dobu nočního klidu**, nebo která stanoví **provozní dobu pohostinského zařízení**. Podmínky stanovené v OZV vydané dle § 10 písm. b) zákona o obcích nelze v tomto případě (tedy na „neveřejné“ hudební produkce) aplikovat.

• **Ochrana poskytovaná správními a civilními soudy viz výše.**